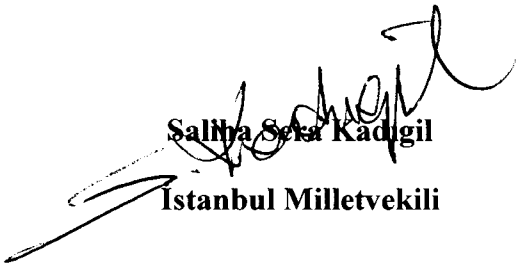

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda sorularımın **Tarım ve Orman Bakanı İbrahim Yumaklı** tarafından yazılı olarak Anayasa'nın 98. ve TBMM İç Tüzüğü'nün 96. ve 99. Maddeleri gereğince yanıtlanmasını saygılarımla arz ederim. 30.04.2024

Salma Seta Kadıgil

Istanbul Milletvekili

Basına kamuoyuna yansıyan haberlere göre, Türkiye'de bireysel olarak bakımı, beslenmesi ve ticareti uluslararası sözleşme ve/veya ulusal mevzuatlara göre yasak olan ve bu gerekçeyle güvenlik güçleri ve DKMP personeli tarafından yapılan operasyonlarda el konulan kuş, memeli, sürüngen ve amfibi türlerinden (papağan, yılan, iguana, rakun, lama, bengal kedisi, puma, maymun, aslan vb.) egzotik hayvanların ve yaban hayvanlarının hayvanat bahçelerine satıldığı iddia edilmektedir.

Bu yasadışı ticaretin emniyet mensupları, bürokratlar, milletvekilleri ve belediye başkanlarının olduğu bir çete tarafından organize edildiği öne sürülmektedir.

Bu bağlamda;

- 1- Söz konusu iddialara ilişkin bugüne dek herhangi bir soruşturma açılmış mıdır?
- 2- El konulan bu egzotik hayvanlar neden hayvanat bahçelerine nakledilmektedir? Bakanlığınıza ait bu türler için bir kurtarma merkezi mevcut değil midir? Bu hayvanların nakledileceği hayvanat bahçelerinin seçiminde hangi kriterler esas alınmaktadır?
- 3- Bakanlığınızdan izinli mevcut kaç adet hayvanat bahçesi ve doğal yaşam parkı vardır?
- 4- Açılan hayvanat bahçelerinin/ doğal yaşam parkının bulunduğu alanların yüz ölçümü ne kadardır?
- 5- Bu hayvanat bahçeleri/ doğal yaşam parkları, hayvanların yaşam, beslenme, barınma, vücut bütünlüğü gibi temel haklarını ve etik temeller bağlamında yaşamını türüne özgün bir şekilde sürdürmesi için gereken şartları içermekte midir? İlgili yönetmelikte egzotik ve yaban hayvanlarının hangi koşullarda ve şartlarda barındırılabilmesine yönelik teknik bilgiler mevcut mudur?
- 6- Söz konusu hayvanat bahçelerinin/ doğal yaşam parklarının denetimleri hangi periyotlarda yapılmaktadır? Bu denetimleri yapan personeliniz yeterli bilgi ve deneyime sahip midir? Yapılan son denetim tarihi ve denetim bulguları nelerdir? Hayvanların türüne özgü yaşam

faaliyetlerini sürdürebilmeleri için elzem biçimde olması gereken koşulları ve uluslararası minimum standartları karşılamayan hayvanat bahçesi ve doğal yaşam parklarına yönelik ne gibi yaptırımlar uygulanmıştır?

7- Son 5 yıl içerisinde kaç egzotik hayvan operasyonu yapılmış, kaç hayvana el konulmuştur? El konulan hayvanların türleri nedir? El konulan hayvanların akıbeti nedir?

8- Türkiye’de kaç adet veteriner sınır kontrol noktası bulunmaktadır? Hayvan ve Hayvansal Ürünler Sınır Kontrol Daire Başkanlığı tarafından en son ne zaman veteriner sınır kontrol noktaları denetlenmiştir? Başkanlığın görevleri arasında sınırda ticarete konu edilen hayvanların veri tabanını oluşturmak, istatistiki verileri toplamak yer almaktadır. Söz konusu veriler ve istatistikler yayımlanmakta mıdır? Veteriner sınır kontrol noktası müdürlüklerinin sitelerinde veriler en son ne zaman güncellenmiştir?

9- Türkiye’de son 5 yıl içerisinde yerleşik olarak nesli tükenme tehlikesinde olan hayvan tespiti yapılmış mıdır? Hangi yöntem kullanılmıştır? Kaç hayvan türü tespit edilmiştir? Bu hayvanlar hakkında herhangi bir koruma mekanizması geliştirilmiş midir?

10- Türkiye’ye gümrükten keçi derisi ithalatı adı altında geçirilerek kaçak deri (yılan, timsah derileri gibi) ticareti yapılması konusunda basına yansıyan olaylar hakkında Bakanlığınızın bir çalışması mevcut mudur? Konuyla ilgili yakın zamanda herhangi bir operasyon, denetim yapılmış mıdır? 5607 sayılı kanun kapsamında herhangi bir yaptırım uygulanmış mıdır?

11- Yakın zamanda ortaya çıkan, öldürüldükten sonra doldurulan hayvan bedenlerinin sergilendiği katliam müzesi olarak medyaya yansıyan olayda ele geçirilen nesli tükenmekte olan hayvanlara ait bedenlerin (bizon, bozayağı gibi) akıbeti nedir? El konulan bedenler şu an nerededir, satışa konu edilmiş midir?

12- Ülkemizde yasal olarak ticaretine ve bireysel olarak bakımına izin verilen ve verilmeyen türler (örneğin sürüngenler) hangileridir? Ve bu türlerin belirlenmesinde hangi kriterler esas alınmaktadır?

13- Türkiye’de hali hazırda Doğa Koruma ve Milli Parklar Müdürlüğü’ne tahsis edilen kaç adet Yaban Hayvanı Kurtarma ve Rehabilitasyon Merkezi bulunmaktadır?

14- Doğada yaralı, hasta veya öksüz olarak bulunan ve bakım tedaviye ihtiyaç duyan yaban hayvanlarının hayvanat bahçelerine yerleştirilmesi hususunda da ilgili genel müdürlüğünüz tarafından nasıl bir denetim mekanizması uygulanmaktadır? Söz konusu yaban hayvanlarının bakımı için tahsis edilen Yaban Hayvanı Kurtarma ve Rehabilitasyon Merkezlerinde bakım sağlamaya ilişkin aktif bir hizmet bulunmakta mıdır? Söz konusu bakım hizmetlerinin sağlanacağı merkezler var ve aktif olarak çalışıyor ise hayvanlar niçin hayvanat bahçelerine gönderilmektedir?

15- Yaban hayvanlarının ticareti konusunda denetim mekanizmaları işlemekte midir? Av ihalelerine konu edilerek öldürülmesi yasallaştırılan hayvan türlerinin avlanması sonrasında ticareti, hayvanlardan elde edilen kürk vb vücut parçalarının kaçak satışı gibi durumlar söz konusu olması sebebiyle, bakanlık hayvanların akıbetini nasıl bir mekanizma ile denetlemektedir? Avlanmasına kanunen izin verilen yaban hayvanlarının avcılık sonrasında akıbeti ne olmaktadır? Hayvanların bedenlerinin teslimi, nakli nasıl yapılmaktadır?

16- Kaçak avcılıkla mücadele kapsamında bakanlığınız tarafından son 5 yıl içerisinde ne gibi uygulamalar yapılmıştır? Söz konusu denetimler sonucu kaçak avcılıkla mücadele kapsamında

yaptırım uygulanan gerçek veya tüzel kişiler mevcut mudur? Kaçak olarak avlandığı tespit edilen hayvanların akıbeti ne olmaktadır?